

Inhoudstafel

DEEL I: ONDERZOEKSKADER	1
Hoofdstuk I. Probleemstelling en onderzoeksopzet.....	1
Hoofdstuk II. Onderzoekopbouw en -methode.....	6
DEEL II: PRIVAATRECHTELIJKE HANDHAVING VAN EU-MEDEDELINGSRECHT	11
Hoofdstuk I. Ontstaansgeschiedenis privaatrechtelijke handhaving	12
Afdeling I. Dynamisch samenspel tussen HvJ en EC	14
§1. <i>BRT v Sabam en conclusie van Gerven bij Banks v British Coal Corporation</i>	14
§2. <i>Courage v Crehan, Moderniseringsverordening, Ashurst-rapport en Groenboek 2005</i>	25
§3. <i>Manfredi, Europees recht op schadevergoeding en eendelig vs. tweeledig</i> <i>schadevergoedingsstelsel</i>	37
§4. <i>Witboek Europese Commissie</i>	53
§5. <i>Pfleiderer, Folien Fischer, Otis I en Donau Chemie</i>	60
§6. <i>Laatste rechte lijnen richting Schadevergoedingsrichtlijn</i>	69
§7. <i>Kone-arrest en conclusie advocaat-generaal Kokott</i>	79
§8. <i>Privaatrechtelijke handhaving en IPR</i>	90
§9. <i>Schadevergoedingsrichtlijn</i>	102
A. Algemeen	102
B. Schadebegroting	105
C. Erkenning Europees recht op schadevergoeding.....	107
Afdeling II. Aansprakelijkheid EU(-instellingen) en lidstaten.....	111
§1. <i>Aansprakelijkheid EU-lidstaten als vergelijkingspunt voor aard recht op</i> <i>schadevergoeding</i>	111
§2. <i>Aansprakelijkheid EU(-instellingen) als vergelijkingspunt voor voorwaarden recht op</i> <i>schadevergoeding</i>	145
§3. <i>Tussentijdse conclusie</i>	158
Afdeling III. Enkele duwtjes in de rug	165
Hoofdstuk II. Schadevergoedingsvorderingen als onderdeel van effectieve handhaving van EU-mededelingsrecht.....	167
Afdeling I. Eendelig schadevergoedingsstelsel: Europese en nationale regels	167
§1. <i>Primair EU-recht</i>	170
§2. <i>Doeltreffendheids- en gelijkwaardigheidsbeginsel</i>	186
§3. <i>Secundair EU-recht</i>	196
§4. <i>Europese soft law</i>	206
Afdeling II. Functie van privaatrechtelijke handhaving	208
§1. <i>Wisselwerking tussen publiek- en privaatrechtelijke handhaving</i>	208
§2. <i>Vergoedende en afschrikkende privaatrechtelijke handhaving</i>	212
Conclusie deel II.....	223

DEEL III: VAN PRIVATE EFFECTEN TOT SCHADE	225
Hoofdstuk I. Private effecten	225
Afdeling I. Overkoepelende private effecten	228
Afdeling II. Effectondervindende marktdeelnemers	232
Afdeling III. Prijs-effect.....	238
Afdeling IV. Private effecten gekoppeld aan inbreuk	248
§1. <i>Uitbuitende mededingingsrechtelijke inbreuken</i>	249
§2. <i>Uitsluitende mededingingsrechtelijke inbreuken</i>	252
Hoofdstuk II. Privaatrechtelijke effecten en schade	257
Afdeling I. Privaatrechtelijke effecten.....	257
Afdeling II. Schade.....	261
§1. <i>Schade vanuit Europees perspectief</i>	264
§2. <i>Schade vanuit nationaal perspectief</i>	269
Afdeling III. Schadelijders	269
Conclusie deel III	272
DEEL IV: ECONOMISCHE BEGROTINGSMETHODEN EN -TECHNIEKEN	273
Hoofdstuk I. Algemene begrotingsprincipes	274
Afdeling I. Intersituationele vergelijking	274
Afdeling II. Doorberekening van meerkosten	281
Afdeling III. Inherent schattingsgehalte	288
Hoofdstuk II. Overzicht methoden en technieken	292
Afdeling I. Kwantitatieve intersituationele vergelijking	292
§1. <i>Methoden en submethoden: overzicht en hiërarchie</i>	292
§2. <i>Twee fictieve basisvoorbeelden</i>	301
§3. <i>Vergelijkingsmethoden</i>	304
A. Algemeen	304
B. Enkelvoudige en meervoudige technieken	309
C. Enkelvoudige en meervoudige regressieanalyse	311
1. Basisinzichten regressieanalyse	311
2. Voordelen, nadelen en risico's van regressieanalyse	330
D. Voor/na-methode.....	339
1. Beschrijving methode.....	339
2. Beschrijving technieken	343
3. Voordelen, nadelen en risico's	353
E. Crosssectionele methode	357
1. Beschrijving methode.....	357
2. Beschrijving technieken	360

3. Voordelen, nadelen en risico's	361
F. <i>Difference-in-differences</i> -methode	362
1. Beschrijving methode	362
2. Beschrijving technieken	364
3. Voordelen, nadelen en risico's	365
§4. <i>Financiële methoden</i>	367
A. Basis	367
B. <i>Cost-plus</i> -methode	372
C. Winstvergelijkingsmethode	376
1. Eerste stap: bepaling van werkelijke situatie	379
2. Tweede stap: bepaling van contrafeitelijke situatie	382
3. Derde stap: intersituationele vergelijking	383
4. Vierde stap: valuatie van verschillen	383
§5. <i>Simulatiemethoden</i>	384
A. Industriële organisatiemodellen: basis	384
B. Ondersteunende rol economisch-theoretische inzichten	388
C. Toepassing structurele methode	392
D. Voordelen, nadelen en risico's	396
Afdeling II. Kwalitatieve intersituationele vergelijking	397
§1. <i>Begroting kwaliteitseffecten</i>	397
§2. <i>Overkoepelende beoordeling intersituationele vergelijking</i>	398
Afdeling III. Valuatie van negatieve verschillen	400
§1. <i>Valuatieprincipes en impact keuzes</i>	402
§2. <i>Berekening interestvoet</i>	403
Conclusie deel IV	409
DEEL V: NATIONALE JURIDISCHE KADERS	413
Hoofdstuk I. Toepasselijk schadevergoedingsrecht	413
Afdeling I. Inleidend overzicht onderzochte rechtsstelsels	414
§1. <i>België</i>	414
§2. <i>Duitsland</i>	419
§3. <i>Engeland & Wales</i>	423
§4. <i>Nederland</i>	434
Afdeling II. Basisvereisten recht op schadevergoeding	438
§1. <i>Mededingingsrechtelijke inbreuk</i>	438
A. Traditioneel nationaal onrechtmatigheidsbegrip vs. mededingingsrechtelijke inbreuk	438
B. Aansprakelijkheid ondernemingen	450
C. Hoofdelijke gehoudenheid	460
1. Verhouding inbreukmakers – benadeelde (algemeen)	460
2. Specifieke uitzonderingen hoofdelijke gehoudenheid	464
3. Onderlinge verhouding inbreukmakers (algemeen)	467
4. Specifieke uitzonderingen onderlinge verhouding	470
D. Bindende waarde inbreukbeslissing	471

§2. <i>Schade</i>	481
A. Aanspraakgerechtigden & beschermingsdoelstelling	481
B. Schade & integrale schadeloosstelling	489
1. <i>In concreto</i> intersituationele vergelijking	489
2. Voorzienbaarheid schade	499
3. Invulling zekerheidsvereiste schade en schadeomvang	501
4. Integrale schadeloosstelling, punitieve schadevergoedingen en voordeelafdracht	506
C. Doorberekening van meerkosten	516
1. Kwalificatie doorberekening	516
2. Erkenning doorberekeningsverweer, maar pragmatische terughoudendheid	522
a. Duits recht	523
b. Engels recht	529
c. Nederlands recht	539
3. Lessen voor Belgisch recht	544
4. Gederfde winst wegens doorberekening	548
5. Vermoeden van doorberekening	551
D. Schadevermoeden bij kartelinbreuken	558
E. Interesten	567
§3. <i>Oorzakelijk verband</i>	567
A. Algemeen	567
B. Zekerheidsvereiste oorzakelijk verband	581
C. Verlies van een kans	582
Afdeling III. Omkaderende modaliteiten.....	595
§1. <i>Bewijslast en bewijsstandaard</i>	595
A. Bewijslast	595
B. Bewijsstandaard	604
1. Algemeen.....	604
2. Schadeomvang.....	608
§2. <i>Toegang tot bewijsmateriaal</i>	613
A. Algemene regeling	614
B. Bijzondere regeling privaatrechtelijke handhaving van mededingingsrecht.....	623
C. Beperkingen toegang tot bewijsmateriaal	629
§3. <i>Rol van deskundigen en bijstand mededingingsautoriteit</i>	638
A. Gerechtsdeskundigen	638
B. Partijdeskundigen	647
C. Bijstand mededingingsautoriteiten	653
§4. <i>Collectieve schadevergoedingsmogelijkheden</i>	654
A. Representatieve vordering tot collectief herstel	657
1. Belgisch recht	657
2. Nederlands recht	665
3. Duits recht	672
4. Engels recht	676
a. Algemeen	676
b. Externe financiering	687
B. Cessiemodel.....	693
C. Conclusie in het licht van onderzoeksopzet	702
§5. <i>Bevoegde gerechtelijke instanties</i>	703

§6. <i>Kosten</i>	712
§7. <i>Schikkingen</i>	718
Hoofdstuk II. Schadebegroting	727
Afdeling I. Schatting schadeomvang	727
§1. <i>Wettelijke schattingsbevoegdheid</i>	729
§2. <i>Jurisprudentieel ontwikkelde schattingsbevoegdheid</i>	735
Afdeling II. Voortdurende en toekomstige schade	755
Afdeling III. Concrete en abstracte schade(begroting)	760
§1. <i>Onderscheid concreet en abstract gehalte van schade en schadebegroting</i>	760
§2. <i>Interest als voorbeeld concrete of abstracte schadebegroting</i>	766
Afdeling IV. Enkele uitsmijters	774
§1. <i>Aparte beoordeling aansprakelijkheid en schade(omvang)</i>	774
§2. <i>Schadebeperkingslast</i>	777
Conclusie deel V	780
DEEL VI: BALANS TUSSEN ACCURAATHEID EN PRAKTISCHE TOEPASBAARHEID	783
Hoofdstuk I. Integraliteitsprincipe: <i>setting the tone</i>	784
Hoofdstuk II. Correcties op <i>self-destructing</i> integraliteitsprincipe	787
§1. <i>Bestaande correcties doorheen schadevergoedingsbeoordeling</i>	787
§2. <i>Correcties bij schadebegroting: enkele normatieve voorstellen</i>	788
Hoofdstuk III. Recht en economie: <i>match made in heaven</i>	795
ALGEMEEN BESLUIT	807
§1. <i>Eindelijk schadevergoedingssysteem van privaatrechtelijke handhaving</i>	808
§2. <i>Private effecten, privaatrechtelijke effecten en schade</i>	813
§3. <i>Economische begrotingsmethoden en -technieken</i>	814
A. Algemene begrotingsprincipes	814
B. Methoden en technieken	816
C. Kwalitatieve intersituationele vergelijking: totaalbeoordeling	819
§4. <i>Nationale juridische kaders</i>	820
A. Privaatrechtelijke handhaving als onderdeel van gemeenrechtelijk schadevergoedingsrecht	820
B. Eigenheid van privaatrechtelijke handhaving	825
C. Schadebegroting	827
§5. <i>Balans tussen accuraatheid en praktische toepasbaarheid</i>	831
BIBLIOGRAFIE	833